राज्य उत्पादन शुल्क विभागाशी संबंधीत गुन्हे उघडकीस आणण्यासाठी गुप्त माहिती देणाऱ्या खबऱ्यांना व राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांना गुन्हा अन्वेषण कामी प्रोत्साहन मिळावे यासाठी बक्षीस देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : बीजीटी-१०१६/प्र.क्र.३९/राऊशु-१,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : ०९ ऑक्टोबर, २०१७.

वाचा :१) शासन पत्र गृह विभाग क्र. एमआयएस ०१७४/४७ (२३५)-XXX-PR, दि. २०.०५.१९७६.

प्रस्तावना:-

राज्य उत्पादन शुल्क विभागामार्फत शासनास मिळणाऱ्या महसुलात मोठ्या प्रमाणात वाढ झालेली असून महसुलाचे संवर्धन करणे व वाढ करणे ही मुख्य जबाबदारी या विभागातील अधिकारी व कर्मचारी यांची आहे. या विभागाशी संबंधित गुन्ह्यांना आळा बसावा याकरिता, गुन्हे उघडकीस आणण्यासाठी गुप्त माहिती देणाऱ्या खबऱ्यांना, त्याचप्रमाणे राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांना गुन्हा अन्वेषण कामी प्रोत्साहन मिळावे यासाठी या विभागाच्या संदर्भाधीन दि.२०.५.१९७६ च्या आदेशानुसार बक्षीस धोरणाविषयक तरतूदी ठरविण्यात आल्या आहेत. सदर तरतूदींमध्ये गेली ४० वर्षे कोणतीही सुधारणा/ वाढ झालेली नाही. तथापि, अलिकडच्या काळात उत्पादन शुल्क दर, गुन्ह्यांचे स्वरुप, गुन्हेगारांची कार्यप्रणाली व संपर्काची साधने यामध्ये आमुलाग्र बदल झालेला आहे. त्यामुळे या विभागाच्या दि. २०.५.१९७६ च्या आदेशामध्ये कालानुरूप आवश्यक त्या सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे. त्यानुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

राज्य उत्पादन शुल्क विभागाशी संबंधीत गुन्हे उघडकीस आणण्यासाठी गुप्त माहिती देणाऱ्या खबऱ्यांना, त्याचप्रमाणे राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांना गुन्हा अन्वेषण कामी प्रोत्साहन मिळावे यासाठी देण्यात येणाऱ्या बक्षीसाच्या रकमेला मंजूरी देण्यासाठी सक्षम असलेले प्राधिकारी, सक्षम प्राधिकाऱ्यांना बक्षिसाची रक्कम मंजुर करण्यासाठीचे अधिकार तसेच सक्षम प्राधिकाऱ्यांना या प्रकरणी शिफारस करण्यासाठी शिफारस समितीचे गठन करणे याबाबत खालीलप्रमाणे तरतूद करण्यात येत आहे.

अ.क्र	बक्षिस मंजूरी प्राधिकारी	बक्षिसाची रक्कम मंजुर करावयाची मर्यादा	शिफारस समिती
१	अ.मु.स / प्रधान सचिव (राउशु)	रुपये १० लाखापेक्षा जास्त	अध्यक्ष: आयुक्त, राउशु सदस्य : - १. सहसचिव / उपसचिव (राउशु) २. अप्पर आयुक्त, राउशु ३. सहआयुक्त (म. व म.) ४. संचालक (अं. व द.) सदस्य सचिव : सहआयुक्त (प्रशासन),
२	**आयुक्त, राउशु**	रुपये १० लाख पर्यत	अध्यक्ष- सह आयुक्त (प्रशासन) राउशु सदस्य - सर्व विभागीय उपआयुक्त, राउशु सदस्य सचिव- संचालक (अं. व द.), राउशु
३	**संचालक (अं. व द.), राउशु**	रुपये २ लाख पर्यत	अध्यक्ष- ज्येष्ठतम विभागीय उप आयुक्त, राउशु सदस्य - सर्व विभागीय उपआयुक्त, राउशु सदस्य सचिव- कार्यालय अधीक्षक (कार्यासन क्र. ९)
४	**विभागीय उपआयुक्त, राउशु**	रुपये १ लाख पर्यत	अध्यक्ष- विभागातील सेवाज्येष्ठ अधीक्षक , राउशु सदस्य - संबंधित विभागातील सर्व अधीक्षक सदस्य सचिव- कार्यालय अधीक्षक
५	**अधीक्षक**	रुपये ५० हजार पर्यत	अध्यक्ष- विभागातील लगतच्या जिल्हयाचे अधीक्षक सदस्य - त्याच विभागातील लगतच्या दोन जिल्हयाचे अधीक्षक सदस्य सचिव- उपअधीक्षक मुख्यालय/ (नसल्यास कार्यालय अधीक्षक)

उपरोक्त अनु. क्र. ५ मधील अधीक्षक, राउशु यांना शिफारस करणाऱ्या समितीच्या अध्यक्षांबाबतचा निर्णय संबंधित कार्यक्षेत्राचे विभागीय उप आयुक्त यांनी वेळोवेळी घ्यावा. शक्यतो सदर अध्यक्ष हा इतर अधीक्षकांना ज्येष्ठतम असावा.

बक्षीस रक्कम मंजूरी बाबतच्या सर्वसाधारण अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे असतील:-

१) राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी / कर्मचारी, यांनी राज्य शासनाच्या महसुलाची हानी रोखण्यासाठी व बेकायदेशीर धंद्यावर खालील कायदा व नियमांतर्गत कारवाई केलेली असावी.

I) महाराष्ट्र दारूबंदी कायदा १९४९ व त्या अंतर्गतचे नियम

II) औषधे व सौंदर्य प्रसाधने कायदा १९५५ व त्या अंतर्गतचे नियम

III) महाराष्ट्र मळी नियंत्रण कायदा १९५६ व त्या अंतर्गतचे नियम

२) राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील जवान संवर्ग ते उपआयुक्त (वरिष्ठश्रेणी) दर्जाच्या अधिकाऱ्यांना गुन्हा अन्वेषण व तद्अनुषंगिक बाबींकरिता बक्षीस मंजुर केले जाईल. लिपिक वर्गीय कर्मचाऱ्यांनी विशिष्ट व गुणवत्तापुर्ण कामगिरी केली असल्यास ते सुध्दा बक्षीसासाठी पात्र असतील.

३) बक्षीस रक्कम मंजुर करण्यास सक्षम असलेले अधिकारी, संबंधित शिफारस समितीच्या शिफारशीवरुन अधिकारी/ कर्मचारी व खबरी यांना द्यावयाच्या रकमेबाबतचा निर्णय घेतील व तसे आदेश निर्गमित करतील. त्या आदेशात अधिकारी व कर्मचारी यांची नावे, पदनाम, उल्लेखनीय कामगिरीची थोडक्यात माहिती, सदर कारवाईमुळे शासनाच्या महसुलाची टळलेली हानी व त्यांना देण्यात येणारी बक्षीस रक्कम, इ. बाबी नमूद केलेल्या असतील.

४) बक्षीसाची मंजूर होणारी रक्कम ही त्या गुन्ह्याचा तपास करणारे व मा. न्यायालयात दोषारोपपत्र सादर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांना दिली जाईल. तथापि, मा. न्यायालयात दोषारोपपत्र सादर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांना द्यावयाची बक्षीसाची रक्कम संबंधित प्रकरणाचा न्यायनिर्णय शासनाच्या बाजूने लागल्यानंतरच देण्यात येईल. त्यांचे वाटप कसे असावे याबाबत सहभागी तपासी अधिकारी/ कर्मचारी आणि न्यायालयात दोषारोपपत्र सादर करणारे व मा. न्यायालयात साक्ष देणारे अधिकारी/ कर्मचारी यांची कामगिरी विचारात घेउन, शिफारस समिती त्याबाबत बक्षीस मंजूरी प्राधिकारी यांचेकडे शिफारस करील.

५) बक्षीस मंजुरी प्राधिकारी, समितीच्या शिफारशी वरून बक्षीस रकमेच्या वाटपाबाबत एक महिन्याच्या आत निर्णय घेईल. जर अधिकारी/ कर्मचारी तसेच खबऱ्यांना मंजूर केलेल्या/ दिलेल्या रकमेबाबत वाद निर्माण झाल्यास, बक्षीस मंजूर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्याच्या वरिष्ठ बक्षीस मंजुरी प्राधिकारी, त्याबाबत एक महिन्याच्या आत त्या प्रकरणामध्ये निर्णय घेतील व तो निर्णय संबंधितांवर बंधनकारक असेल.

६) अधिकारी / कर्मचारी यांना त्यांच्या संपूर्ण सेवा कालावधीत जास्तीत जास्त रुपये २५ लाखा पर्यंत बक्षीस दिले जाईल. परंतु सदर बक्षीस रक्कमेची मर्यादा प्रकरणपरत्वे विशेष बाब म्हणून शिथिल करण्याचे अधिकार शासनास राहतील.

७) खबऱ्यांना द्यावयाच्या बक्षीसाची रक्कम मंजुर करताना जे आदेश निर्गमित केले जातील त्यामध्ये खबऱ्यांचे नाव नसेल. त्याला देण्यात येणारी रक्कम ही "Rewards to Informers" (खबऱ्यांसाठीची रक्कम) असे नमुद केले जाईल. सदरची रक्कम खबऱ्याने ज्या अधिकाऱ्याला माहिती दिली त्या अधिकाऱ्यामार्फत त्याला दिली जाईल तसेच संबंधीत अधिकाऱ्यावर सदर रक्कम खबऱ्यास देण्याची जबाबदारी राहील. खबऱ्यांनी लेखी स्वरूपात दिलेली माहिती तसेच खबऱ्यांना देण्यात आलेल्या बक्षीसाची रक्कम त्यांना मिळाल्याबाबतची पोहोच संबंधीत अधिकारी हे संबंधित विभागीय उप आयुक्त/ संचालक (अं. व द.)/ अधीक्षक यांचेकडे सादर करतील व ती त्यांच्या कार्यालयात त्यांच्या प्रतिस्वाक्षरीनंतर ठेवण्यात येईल. लेखा तपासणीवेळी, लेखा तपासणी अधिकाऱ्यांनी सदर पोहोचबाबत मागणी केल्यास संबंधित विभागीय उप आयुक्त/ संचालक (अं. व द.)/ अधीक्षक यांनी ती सादर करणे बंधनकारक राहील.

८) खबऱ्याने/ खाजगी इसमाने अचुक माहिती दिल्यास त्याला महत्तम रक्कम मिळेल अन्यथा त्याने दिलेली माहिती अपुरी असल्यास त्याला किती प्रमाणात रक्कम द्यावयाची याबाबतचा निर्णय शिफारस समितीच्या शिफारशीवरून संबंधीत बक्षीस मंजूर करणारे प्राधिकारी घेतील.

९) बक्षीसाची रक्कम संबंधीत अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांना RTGS/ NEFT व्दारे त्याच्या नावे बँक खात्यात जमा करणे आवश्यक राहील. परंतु, खबऱ्यांना, त्यांची इच्छा असल्यास, RTGS/ NEFT व्दारे अन्यथा रोख स्वरूपात बक्षीसाची रक्कम दिली जाईल.

१०) जर एखादा इसम या विभागांतर्गत अथवा इतर विभागांतर्गत अंमलबजावणी करण्यात येत असलेल्या कायद्यान्वये गुन्हेगार म्हणून शाबित झालेला असल्यास त्यास बक्षीस दिले जाणार नाही.

राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी / कर्मचारी यांना बक्षीसपात्र ठरविण्यासाठी आवश्यक कामगिरीचे निकष:-

खालील पैकी कोणतीही कामगिरी करताना धैर्य, कौशल्य किंवा धडाडी तसेच तत्परता, प्रामाणिकपणा आणि बुद्धीकौशल्य वापरणे, तपासणी कार्यात महत्वाची मदत करणे, इत्यादी बाबी बक्षीसपात्र उमेदवार ठरविण्यासाठी आवश्यक असतील. तसेच नोंदविलेला गुन्हा शक्यतो वारस असावा. तथापि, बेवारस गुन्हयात अतिउत्कृष्ठ कामगिरी केली असल्यास त्या प्रकरणीसुद्धा बक्षीस देता येईल.

१. जप्त करण्यात आलेले मद्य बनावटरित्या तयार केलेले असावे.
२. मद्य निर्माण्यात तयार केलेले मद्य कर चुकवून बाहेर काढलेले व ते जप्त केलेले असावे.
३. बनावट / डयुटी फ्री स्कॉच जप्त केलेले असावी.
४. परराज्यातून अवैधरीत्या आणलेले मद्य/मद्यार्क जप्त केलेले असावे.
५. मळी/ काळा गुळ/ मोहा फुले इत्यादी जप्त केलेले असावे.
६. हातभट्टी दारुची वाहतुक करणारी वाहने जप्त केलेली असावीत.
७. हातभट्टी दारू निर्मिती केंद्रावर वारस गुन्हा नोंद केलेला असावा.
८. कार्यक्षेत्रातील सर्व ढाबे व हातभटटी निर्मिती / विक्री पूर्णपणे बंद केलेली असावी.
९. गुन्ह्यातील आरोपींना कायद्यातील तरतुदीप्रमाणे किमान शिक्षा झाली असावी.
१०. भेसळयुक्त ताडीचा/ क्लोरल हायड्रेटचा साठा जप्त केलेला असावा.
११. सराईत गुन्हेगारावर MPDA कायद्यान्वये प्रतिबंधात्मक स्थानबध्दतेची कारवाई व्हावी.
१२. सराईत गुन्हेगारावर MPA १९४९, तसेच महाराष्ट्र दारूबंदी कायदा मधील कलम ९१ व ९३ अन्वये कार्यवाही झाल्यानंतर सदर गुन्हेगारावर पुन्हा गुन्हा नोंद करुन बंधपत्रा मधील रक्कम संबंधित अधिकाऱ्याकडे पाठपुरावा करून शासन जमा करुन घेतलेली असावी.
१३. आसवनी /मद्य व बीअर निर्माण्यामध्ये विहित मात्रेपेक्षा जास्त हानी उघडकीस आणून त्यावरील कर वसूल केलेला असावा अथवा अनुज्ञप्ती निलंबित / रद्द केलेली असावी.
१४. बनावट मद्यनिर्मितीचा कारखना, लेबल, कॅप, रिकाम्या बाटल्या, इ. जप्त केलेले असावे.

बक्षीसपात्र गुन्हयाकरिता जप्त मुद्येमालाची किंमत किमान रु.२५,०००/- इतकी असावी. बक्षीस रक्कम शिफारस करणारी समिती एखाद्या प्रकरणात जप्त मुद्देमालाची किंमत रु. २५,०००/- पेक्षा कमी असल्यास परंतु अधिकारी व कर्मचारी यांची कामगिरी उत्कृष्ट असल्यास सदर मर्यादा शिथील करणेबाबत बक्षीस मंजूरी प्राधिकाऱ्याला शिफारस करू शकेल. तथापि, बक्षीस मंजूर करणाऱ्या प्राधिकरणाने त्या प्रकरणी घेतलेला निर्णय अंतिम राहील.

बक्षीसपात्र कामगिरीच्या उपरोक्त निकषामध्ये आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क हे आवश्यक ते बदल करू शकतील.

खाजगी इसम/ खबरी (Informer) याबाबतचे निकष :-

i) ज्या इसमाला खालील अ.क्र.(ii) मधील (अ), (ब), (क) मध्ये नमूद केलेल्या कायदा व तरतुदीचे उल्लंघन होणारी बाब ज्ञात आहे, त्या इसमाला खबरी असे संबोधण्यात येईल.

कोणताही इसम (राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी व कर्मचाऱ्या खेरीज) ज्याला बेकायदेशीर मद्य तयार करणे, विक्री, वाहतुक बाळगण्याबाबत अथवा मद्य निर्माण्या व आसवनीमधून मद्यार्क इ. शासनाचा महसुल चुकवून बाहेर काढले जाते, मळी / मोहा फुलाची बेकायदेशीर वाहतुक व विक्री इत्यादी स्वरुपाची माहिती आहे, त्यास खबरी संबोधण्यात येईल.

ii) खाजगी इसम अथवा खबरी यांनी दिलेल्या निश्चित माहितीच्या आधारे राज्य शासनाच्या महसुलाची हानी रोखण्यासाठी व बेकायदेशीर धंद्यावर खालील कायदा व नियमांतर्गत राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी गुन्हा अन्वेषणाची कारवाई केलेली असावी.

अ) महाराष्ट्र दारूबंदी कायदा १९४९ व त्याअंतर्गतचे नियम

ब) औषधे व सौंदर्य प्रसाधने कायदा १९५५ व त्याअंतर्गतचे नियम

क) महाराष्ट्र मळी नियंत्रण कायदा १९५६ व त्याअंतर्गतचे नियम

iii) खबरी त्याच्याकडे असलेली माहिती लेखी स्वरुपात केवळ स्वाक्षरी करून, नावाचा उल्लेख न करता व त्यावर त्याच्या डाव्या हाताचा अंगठयाचा ठसा उमटवून राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी/ कर्मचारी यांना देईल. खबऱ्याने तोंडी/ दूरध्वनी/ भ्रमणध्वनीद्वारे माहिती दिल्यास व त्या माहितीच्या आधारे कारवाई झाल्यास तद्नंतर त्या खबऱ्याकडून अशी माहिती लेखी स्वरुपात केवळ स्वाक्षरी करून, नावाचा उल्लेख न करता व त्यावर त्याच्या डाव्या हाताचा अंगठयाचा ठसा उमटवून घेता येईल.

iv) खबऱ्याने दिलेल्या माहितीमध्ये घटकाचे अथवा इसमाचे नाव व पत्ता, गुन्हयाची कार्यपध्दती, त्यामध्ये गुंतलेल्या इसमांची माहिती, वाहतुक असल्यास वाहनाचा क्रमांक, गुन्हयाच्या ठिकाणी अंदाजे किती मद्य, मद्यार्क, मळी, मोहा फुले, स्कॉच व इतर माहिती सविस्तरपणे नमुद केलेली असावी.

v) विभागातील अधिकारी/ कर्मचारी खबऱ्याने दिलेल्या माहितीबाबत त्याला पोहच देतील व त्याचे नाव व पत्ता गोपनीय ठेवतील.

vi) खबऱ्याने दिलेल्या माहितीच्या आधारे कारवाई झाल्यास व त्यातून शासनाच्या महसुलाची हानी रोखली गेल्याचे निष्पन्न झाल्यास तो बक्षीस रक्कमेस पात्र असेल.

प्रस्तुत प्रकरणी मंजुर करावयाच्या बक्षीसाच्या रकमेचे निकष प्रकरणनिहाय खालीलप्रमाणे :

अ.क्र.	प्रकार	राज्य उत्पादन शुल्क विभागातील अधिकारी / कर्मचारी यांना द्यावयाची बक्षीस रक्कम	खबरी व खाजगी इसम
१	जप्त मद्य /बीअर/ काळा गुळ / मळी / बनावट स्कॉच / मोहाफुले / ताडी व इतर	जप्त मुद्येमालाची (वाहनाखेरीज) एफ.आय.आर. मधील रक्कम अथवा राज्यातील उत्पादनशुल्क / विशेष शुल्काच्या दराने येणारी रक्कम यापैकी कमी असलेली रक्कम ही जप्त मुद्देमालाची बक्षीसाकरिता रक्कम समजण्यात येईल. i) जप्त केल्यानंतर सदर रकमेच्या किमान ५% वजास्तीत जास्त ७% पर्यंत ii) कोर्टात गुन्हा शाबित झाल्यास तपासी अंमलदार व सहभागी कर्मचाऱ्यांना किमान ५% व जास्तीत जास्त ७% पर्यंत बक्षीस रक्कम देण्यात यावी.	जप्त मुद्येमालाची (वाहनाखेरीज) एफ.आय.आर. मधील रक्कम अथवा राज्यातील उत्पादनशुल्क / विशेष शुल्काच्या दराने येणारी रक्कम यापैकी कमी असलेली रक्कम ही जप्त मुद्देमालाची बक्षीसाकरितारक्कम समजण्यात येईल त्या रकमेच्या जास्तीत जास्त ५% पर्यंत.
२	जप्त मद्यार्क	जप्त मद्यार्कावर प्रचलित दराने येणाऱ्या उत्पादन शुल्काची रक्कम काढली जाईल व ती रक्कम बक्षीसासाठी मुद्देमालाची रक्कम समजण्यात येईल i)जप्त केल्यानंतर सदर रकमेच्या किमान ५% व जास्तीत जास्त ७% पर्यंत रक्कम बक्षीस म्हणून देण्यात यावी. ii) कोर्टात गुन्हा शाबित झाल्यास तपासी अंमलदारांस किमान ५% व जास्तीत जास्त ७% पर्यंत रक्कम बक्षीस म्हणून देण्यात यावी.	जप्त मुद्येमालाची (वाहनाखेरीज) एफ.आय.आर. मधील रक्कम अथवा राज्यातील उत्पादनशुल्क / विशेष शुल्काच्या दराने येणारी रक्कम यापैकी कमी असलेली रक्कम ही जप्त मुद्देमालाची बक्षीसाकरितारक्कम समजण्यात येईल त्या रकमेच्या जास्तीत जास्त ५% पर्यंत.

४	आसवनी / मद्यनिर्माण्यातून विहित मात्रेपेक्षा जास्त हानी उघडकीस आणल्यास	वसूल झालेल्या रकमेच्या ५% पर्यंत	लागू नाही.
५	MPDA /MPA नुसार /CrPC, MPA मधील कलम ९३ नुसार बंधपत्र घेतल्यानंतर कारवाई करुन बंधपत्रातील रक्कम शासन जमा झाल्यास	i) बंधपत्र घेतल्यानंतर पुन्हा कारवाई केल्यामुळे बंधपत्रातील रक्कम शासन जमा झाल्यास त्या रक्कमेच्या **५%** ii) MPDA/MPA/Externment अन्वये कारवाई झाल्यास जास्तीत जास्त रु.१०,०००/- पर्यंत.	लागू नाही.

बक्षीस शिफारस समित्या प्रकरणनिहाय जप्त मुद्येमालाची (वाहनाखेरीज) एफ.आय.आर. मधील रक्कम, राज्यातील उत्पादन शुल्क / विशेष शुल्काच्या दराने येणारी रक्कम तसेच जप्त मद्यार्कावर प्रचलित दराने येणाऱ्या उत्पादन शुल्काची रक्कम याची परिगणना करून त्याप्रमाणे बक्षीस मंजूरी करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांना शिफारस करतील. तथापि, सदर परिगणनेमध्ये बक्षीस शिफारस समितीला काही अडचणी उद्भवल्यास त्यामध्ये आयुक्त, राउशु यांचा निर्णय अंतिम राहील.

ज्या अधिकाऱ्यांनी उत्कृष्ठ कामगिरी केलेली आहे त्यांनी बक्षीस मिळणेबाबत संबंधित कार्यालय प्रमुखाकडे प्रस्ताव सादर करावे. सदर प्रस्ताव सादर करताना त्याला यापूर्वी किती बक्षीसाची रक्कम मंजूर करण्यात आलेली आहे त्याबाबत माहिती नमूद करावी. कार्यालय प्रमुख यांनी सदरचे प्रस्ताव सक्षम शिफारस समितीकडे पाठवावेत.

बक्षीस शिफारस समितीने, शिफारस करतेवेळी, सदर कर्मचारी व अधिकारी यांना यापूर्वी किती बक्षीस मंजूर करून अदा करण्यात आले आहे याचा तपशीलसुद्धा बक्षीस मंजूर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांपुढे सादर करावा.

बक्षीस शिफारस समितीचे सदस्य सचिव, सदर शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात आलेल्या आणि बक्षीस प्राप्त झालेल्या कर्मचारी व अधिकारी आणि त्यांना देण्यात आलेले बक्षीस याबाबतचा अभिलेख कमीतकमी ३० वर्षे जतन करून ठेवील. तसेच वर्षनिहाय व अधिकारी/ कर्मचारी निहाय मंजूर करण्यात आलेल्या बक्षीसाची माहिती आयुक्त, राउशु कार्यालयात जतन करण्यात यावी.

बक्षीसप्राप्त अधिकारी व कर्मचारी यांचेविरूद्ध भावी सेवाकाळात शिस्तभंगविषयक अथवा फौजदारी स्वरुपाची कारवाई सुरु झाल्यास त्या प्रकरणी संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांना पूर्वी प्राप्त बक्षीसाचा/ त्यांच्या विभागासाठी भरीव कामगिरीचा आधार घेता येणार नाही.

सदर बक्षीसाची रक्कम प्रोत्साहनात्मक म्हणून देण्यात येईल. प्रस्तुत प्रकरणी देण्यात येणारे बक्षीस हक्क म्हणून मागता येणार नाही. सदर बक्षीसाच्या रक्कमेच्या व कामगिरीच्या आधारे अधिकारी व कर्मचाऱ्यास त्याच्या सोईचे / पसंतीच्या ठिकाणी बदली देण्यास किंवा इतर सेवाविषयक लाभ मिळण्यास तो पात्र होईल असा दावा करता येणार नाही.

गुन्हा अन्वेषणात जप्त केलेल्या मुद्देमालाची वाहतुक, मजुरी, इत्यादी खर्चासाठी येणाऱ्या रकमेचा समावेश अनुषंगिक खर्चात करण्यात येईल.

मंजूर बक्षीसाच्या रकमेचे वितरण, जे प्राधिकारी सदर रक्कम मंजूर करण्यास सक्षम आहेत, त्यांच्या कार्यालयाच्या ठिकाणी अथवा संबंधित विभागीय उप आयुक्तांच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी शक्यतो तीन महिन्यातून एकदा कार्यक्रम आयोजित करून करण्यात येईल. तसेच राज्यस्तरावर वर्षातून किमान एकदा कार्यक्रम आयोजित केला जाईल.

अधिकारी/ कर्मचारी यांचे शौर्य आणि त्यांची गुणवत्ता यांची तुलना बक्षीसांच्या रकमेशी करण्यात येवू नये. बक्षीसाची रक्कम ही गुणवत्तेचे प्रतीक समजण्यात यावी.

बक्षीस समिती सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षामध्ये बक्षीसासाठी अद्यापपर्यंत प्रलंबित प्रकरणांबाबत सदर शासन निर्णयाच्या आधारे निर्णय घेईल. तथापि, यापूर्वी मंजूरी दिलेल्या बक्षीसांबाबत पुनर्विलोकन करण्याची आवश्यकता नाही.

उपरोक्त बक्षीसासाठी तसेच तद्अनुषंगिक बाबींसाठी येणारा खर्च आयुक्त कार्यालयाशी संबंधित असल्यास तो मुख्य लेखाशिर्ष २०३९- राज्य उत्पादन शुल्क, (००)(००१) संचालक व प्रशासन, (०१)आयुक्तांचे कार्यालय, (०१)(०१)आयुक्त आस्थापना, दत्तमत (२०३५००१४) -४१, गुप्तसेवा खर्च या शिर्षाखाली मंजूर करण्यात येईल. तथापि, विभागीय कार्यालय व अधीक्षक कार्यालयाशी संबंधित असणारा खर्च २०३९ राज्य उत्पादन शुल्क, (०२)आस्थापना व प्रतिबंध, (०२)(०१) आस्थापना निरीक्षण व प्रतिबंध, दत्तमत (२०३९००३२)-४१, गुप्तसेवा खर्च या लेखाशीर्षाअंतर्गत दर्शवून त्या त्या वर्षाच्या मंजूर अनूदानातून भागविण्यात येईल.

वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २१/ १७/ व्यय-८, दि.०३/०२/२०१७ अन्वये प्राप्त सहमतीने हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१७१००९१३१२५६७८२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Punam Hiraman Wagde

Digitally signed by Punam Hiraman Wagde
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Home Department, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=26d7295f0f289d96eecb9e12c2850ebd4f894edc0ea69760a3c1561515a6bf87, cn=Punam Hiraman Wagde
Date: 2017.10.09 13:00:52 +05'30'

(पु. हि. वागदे)
सह सचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व नागपूर.
३. सर्व विभागीय उपायुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क.

४. सर्व जिल्हा अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क.
५. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.

प्रत: माहितीस्तव

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. मंत्री (राउशु) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. प्रधान सचिव (राउशु) यांचे वरीष्ठ स्वीय सहायक, मुंबई.
४. वित्त विभाग/ कार्यासन व्यय-८/वित्तीय सुधारणा-१, मंत्रालय, मुंबई.
५. निवडनस्ती (राउशु-१)